

4.12.2023

SAVONLINNAN KAUPUNGIN METSÄSTRATEGIA 2024–2043

1. Metsästrategia.....	3
2. Metsien nykytilanne.....	3
2.1 Pinta-alat, puuston rakenne, tilavuus ja sijainti.....	3
2.2 Metsien hiilensidonta.....	4
2.3 Metsien kasvu ja vuotuiset hakkuumäärät	4
2.4 Syyt ja seuraukset ylihakkuista	5
3. Uuden metsien käyttö- ja hoitosuunnitelman pääkohdat	6
3.1 Metsien hakkuut	6
3.2 Taimikonhoidot.....	7
3.3 Metsälannoitus	7
3.4 Metsätilojen hankinta	7
3.5 Taajamametsien hoito.....	8
3.6 Metsien suojelu.....	8

1. Metsästrategia

Metsästrategia käsittää kaupungin metsänhoidon periaatteet ja tavoitteet. Strategiassa esitetään Savonlinnan kaupungin metsien nykytilanne, sekä annetaan keinot tilanteen korjaamiselle, jotta jatkossa kaupungin metsienhoito olisi kestäväällä pohjalla. Metsästrategia pohjautuu kaupungin sähköiseen metsien käyttö- ja hoitosuunnitelmaan. Tarkoituksena on kehittää pitkäjänteisesti kaupungin metsäomaisuutta ja edistää metsien vastuullista ja kestävästä käytöstä sekä luonnon monimuotoisuutta.

2. Metsien nykytilanne

Savonlinnan kaupungin metsät ovat monikäyttömetsiä, jotka puuntuotannon lisäksi toimivat virkistyskäytössä. Niistä on iloa ja hyötyä, niin ulkoilua, marjastusta, sienestystä ja vaikka metsästystä harrastaville kaupunkilaisille. Kaikki kaupungin metsät ovat PEFC sertifioituja, mikä takaa vastuullisen ja ympäristöarvoja huomioivan metsien käytön.

2.1 Pinta-alat, puuston rakenne, tilavuus ja sijainti

Savonlinnan kaupunki omistaa metsää noin 4400 hehtaaria. Puuston kokonaistilavuus on noin 700 000 m³. Puuston keski-ikä on 54 vuotta. Puusto on mäntyvaltaista ja sen osuus puustosta on 43 %, kuusta on 34 %, koivua 18 % ja muita puulajeja 5 %. Talousmetsien pinta-alasta on uudistuskypsiä metsiä 24 %, varttuneita kasvatusmetsiä 37 %, nuoria kasvatusmetsiä ainoastaan 12 % ja loput 27 % taimikoita.

Taajamametsiksi laskettavia metsiä on noin 1300 ha, joista n. 950 ha Savonlinnan taajaman läheisyydessä ja n. 350 ha muiden taajamien tuntumassa. Taajametsien pinta-alasta on uudistuskypsiä metsiä 48 %, varttuneita kasvatusmetsiä 32 %, nuoria kasvatusmetsiä 9 % ja loput 11 % taimikoita. Taajametsien hoitoa ohjaa erillinen taajamametsien hoitosuunnitelma.

Metsät sijoittuvat maantieteellisesti hyvin laajalle alueelle, koska kuntaliitoksien myötä kaupungin omistukseen tulivat vuonna 2009 Savonrannan ja vuonna 2013 Kerimäen sekä Punkaharjun kuntien metsät.

2.2 Metsien hiilensidonta

Keskimäärin yksi kuutio sitoo elinaikanaan noin 1000 kiloa hiilidioksidia ja puolestaan yksi hehtaari suomalaista metsää sitoo noin 4700 kiloa hiilidioksidia vuodessa. Enimmillään puun rungon tilavuuskasvu on puun ollessa 30-60 vuotias ja tänä aikana hiilidioksidia sitoutuu puuhun eniten. Vanhemmiten puun kasvu hidastuu ja hiilensidontakyky heikkenee, mutta ei kuitenkaan pysähdy kokonaan. Vanha puu toimii kuitenkin hiilivarastona, niin kauan kuin pysyy elossa. (Lähde: Luonnonvarakeskus 2021)

Savonlinnan kaupungin metsien keskitilavuus on noin 160 m³/ha, mikä on huomattavasti enemmän mitä keskimäärin (122 m³/ha) Suomessa. Kaupungin metsiin sitoutuu näin ollen noin 30% enemmän hiiltä. Kaupungin omistamien metsien vuotuinen kasvu on 5.5 m³/ha mikä myös ylittää Suomen metsien keskimääräisen kasvun noin 10%:lla. (Luonnonvarakeskus 11/2023)

Savonlinnan kaupungin omistamat metsät sitovat yhteensä hiilidioksidia vähintään 22-25 miljoonaa kiloa vuodessa, todennäköisesti huomattavasti enemmän edellä kuvatun suotuisan puuston kehitysluokkajakauman vuoksi.

2.3 Metsien kasvu ja vuotuiset hakkuumäärät

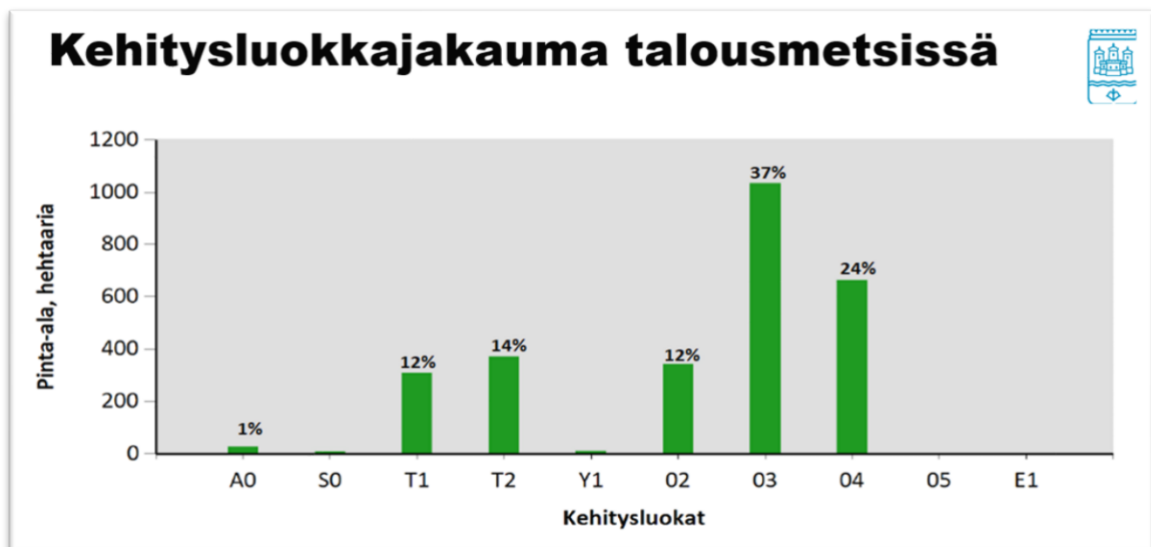
Metsäsuunnitelman mukaan kaupungin omistamien metsien vuotuinen kasvu on noin 21 700 m³/v. Kestävän kehityksen oppien mukaan vuotuinen hakkuumäärä ei saisi ylittää missään tapauksessa vuotuista kasvua. Savonlinnan kaupunki on keskimäärin hakannut 2000-luvulla metsiä noin 17 000 m³ vuodessa, mikä on selkeästi alle kestävän kehityksen kriteerien mukaisen määrän, kun tarkastellaan kaupungin koko metsäomaisuutta.

Taajamametsien hakkuumäärä on ollut viime vuosina noin 1000-1200 m³/v ja talousmetsien keskimäärin 16 000 m³/v. Näin ollen voidaan todeta, että vuotuiset hakkuumäärät ovat kriittisellä tasolla, kun niitä verrataan talousmetsien vuotuisen 16 000 m³ kasvuun.

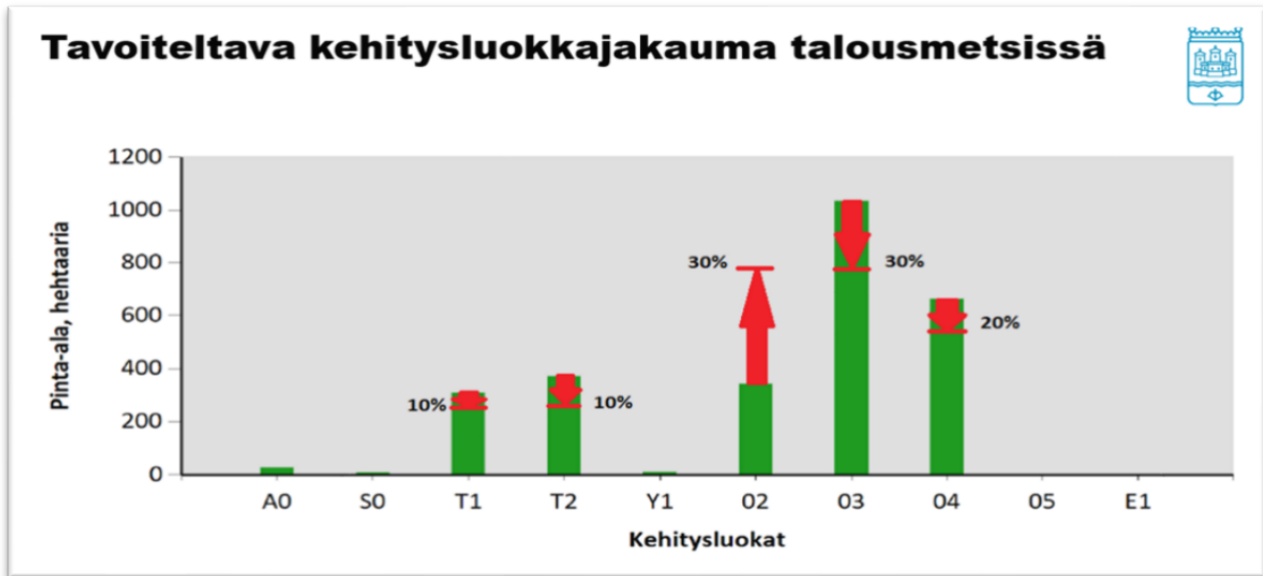
2.4 Syyt ja seuraukset ylihakuista

Vuoden 2010 heinä-elokuussa Asta ja Veera myrskyt vähensivät kaupungin metsäomaisuutta yksistään yli 20 000 m³. Lisäksi vuosien 2009 ja 2013 kuntaliitoksien myötä liitoskunnat myivät runsaasti puustoa sekä kokonaisia metsätiloja. Näin ollen Savonlinnan kaupungille periytyi erittäin taimivaltaisia metsätiloja.

Lisäksi Savonlinnan kaupunki on itse myynyt omistamiaan, kehitysluokkajakaumaltaan hyväpuustoisia tiloja runsaasti lähivuosien aikana.

Nämä yhdessä vuotuisen kasvun ylittäneiden hakkuiden kanssa ovat johtaneet tilanteeseen, jossa ilman merkittävää suunnanmuutosta metsien käyttö- ja hoitosuunnitelmaan, kaupungin metsien hakkuutulosten romahdus on odotettavissa viimeistään seuraavan 20-vuoden kuluessa.

3. Uuden metsien käyttö- ja hoitosuunnitelman pääkohdat

Kaupungin metsänhoidon pitkän tähtäimen tavoitteena tulee olla tasainen ennustettavissa oleva hakkuumäärä, jonka varaan voidaan laskea tasainen tulovirta kaupungin menojen katteeksi. Keinot, joilla tähän tavoitteeseen päästään, on eritelty jäljempänä.

3.1 Metsien hakkuut

Vuotuisia hakkuumääriä vähennetään 17 000 m³/v tasosta korkeintaan 14 000 m³/v tasolle. Tällä toimella talousmetsien vuotuinen kasvu pysyy suurempana kuin vuotuisten hakkuiden määrä ja metsien käyttö pysyvät kestäväällä pohjalla. Tämä takaa tasaiset hakkuutulot jatkossa.

Puuston kasvu metsämaalla		
	Nykyapuusto	Vuonna 2029
Keskikasvu, m ³ /ha	5	6
Kasvu yhteensä, m ³	15242	17858

Hakkuukertymiä ja -tuloja seurataan jatkossa kolmen vuoden jaksoissa, nykyisen yhden vuoden sijasta, koska metsäyhtiöiden hakkuusopimukset on tehty yleisesti kolmeksi vuodeksi. Samalla puukauppojen suunnittelussa voisi hyödyntää paremmin puumarkkinoiden hintojen vaihtelua ja puukauppojen ajoittaminen hyvään puutavaran markkinahintaan toisi huomattavasti lisätuloja kaupungin kassaan.

3.2 Taimikonhoidot

Savonlinnan kaupungin taimikonhoitotyöt toteutetaan tehokkaasti ja riittävän aikaisin, jotta nuoret ja varttuneet taimikot saadaan kasvamaan nopeasti hakkuutuloja tuottaviksi nuoriksi metsiköiksi.

3.3 Metsälannoitus

Jotta saamme varttuneet metsät kasvamaan nopeammin uudistuskypsiksi metsiköiksi, toteutetaan metsälannoitusta siihen soveltuvilla metsäkuvioilla. Metsälannoitukseen soveltuvalle kohteelle kohdistettu lannoitus antaa lisätuottoa 5-10 % hehtaarille ja näin saadaan varttuneet kasvatusmetsät kasvamaan nopeammin uudistuskypsiksi metsiköiksi. Lannoitusta ei käytetä kohteilla, joissa sen voidaan aiheuttaa vahinkoa esimerkiksi alueen vesistöille.

3.4 Metsätilojen hankinta

Uuden metsästrategian mukaan kaupunki ostaa aktiivisesti käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa kaupungille soveltuvia metsäkiinteistöjä ja vastaavasti ei laita myyntiin omistamiaan kokonaisia metsäkiinteistöjä.

3.5 Taajamametsien hoito

Jatkossa taajamametsiä käsitellään talousmetsistä erillisenä kokonaisuutena. Taajametsien käyttö ja hoito pohjautuvat vuonna 2014 laadittuun taajamametsäsuunnitelmaan. Taajametsien hakkuilla ei ole suurta merkitystä vuotuisessa hakkuutulokertymässä. Siksi uudistushakkuita pyritään välttämään ja luontainen uudistaminen tehdään kerroksellisuuden kautta – jatkuvan kasvatuksen periaatteita hyödyntäen. Jos kerroksellisuutta ei saada aikaan, uudistetaan metsiä pienialaisten aukkojen kautta. Polut pidetään kulkukelpoisina raivauksella ja alusmetsää voidaan paikoittain avata vesistönäkyvien avaamiseksi. Taajamametsäsuunnitelman päivitys on ajankohtainen vuonna 2024 seuraavalle 10-vuotiskaudelle 2024-2033.

3.6 Metsien suojelu

Kaupungin alueella on paljon arvokkaita luonnon erityiskohteita; puroja, noroja, lehtometsiä, kalliojyrkänteitä, reheviä korpia, ruohoisia soita, kallioalueita, rantaluhtia ja jalopuumetsiköitä. Talvisalon (17,8 ha), Miekkoniemen (15,0 ha) ja Harakkasalon (7,0 ha) metsät on hyväksytty pysyvään suojeluun METSO- metsiensuojeluohjelmaan. METSO-metsiensuojeluohjelman lisäksi pysyvässä suojelussa on Soininmäen perintömetsä (23.3 ha) sekä Metsälain §10 perusteella suojeltuja kohteita. (noin 155 ha) Kaiken kaikkiaan pysyvässä suojelussa on metsiä noin 220 ha eli noin 5% metsämaan kokonaispinta-alasta.

Kaupunki hakee jatkossakin toimielinten hyväksymille yhtenäisille ja kriteerit täyttävälle luontoalueille pääsyä Metso-metsiensuojeluohjelmaan tai vastaavaan, mikäli niistä maksetaan kaupungille riittävä korvaus.

